

Úvod do studia a života na PŘF JU

Šárka Klementová
a
Tomáš Hauer

Materiál pro úvodní kurz FBI 003
na Přírodovědecké fakultě JU

České Budějovice 2020

Některé základní pojmy:

Přednáška, cvičení, seminář:

Účast na přednáškách není povinná, na ostatních typech výuky je povinná (a evidovaná a ověřovaná).

Cvičení jsou obvykle laboratorní nebo terénní, účastníci jsou na začátku seznámeni se specifickými pravidly bezpečnosti práce.

Seminář – výuka v menších skupinách, vyžaduje se aktivní přispívání studenta k průběhu semináře.

Prerekvizita:

Některý předmět vyžaduje znalosti z jiných předmětů, tyto předměty pak jsou prerekvizitami k danému předmětu.

Povinná prerekvizita: Vyžaduje se její splnění před zápisem předmětu (případně před složením zkoušky z předmětu), k němuž se prerekvizita vztahuje. Kontroluje vyučující předmětu, k němuž se prerekvizita vztahuje.

Doporučená prerekvizita: Absolvování prerekvizity není nezbytnou podmínkou k zapsání / složení předmětu, ale znalosti z prerekvizity jsou požadovány u zkoušky z předmětu, k němuž se prerekvizita vztahuje.

Průběžná výuka / turnusová výuka:

Výuka předmětu průběžně znamená předmět rozvrhovaný v pevném čase do každého z výukových týdnů semestru.

Turnusová jsou obvykle cvičení / praktika, výjimečně přednášky hostujících přednášejících. Způsob organizace takové výuky včetně termínu jejího konání stanovuje vyučující a v předstihu, zpravidla začátkem semestru informuje e-mailem zapsané studenty. V případě větších kurzů výuka v turnusovém cvičení probíhá pro danou skupinu studentů v jediném týdnu až dvou týdnech, a to obvykle tak, že v pondělí se všichni dostaví na určené místo v určenou dobu ráno, vyslechnou instrukce a úkoly turnusového cvičení / praktika, a pak podle svých rozvrhových možností kdykoliv v čase obvykle až do podvečerních hodin pod dohledem vedoucího cvičení a doktorandů po celý týden pracují individuálně na jednotlivých úlohách. Časová náročnost úloh je taková, že by na ně měla stačit přibližně polovina doby, která je na turnusové cvičení vyhrazena. Studenti se tak mohou účastnit svých ostatních povinných akcí. Jiným příkladem turnusového cvičení jsou terénní exkurze, ty probíhají obvykle mimo výukovou část semestru nebo o víkendech.

Akademický rok, zimní a letní semestr, akademický kalendář:

Akademický rok začíná 1. září a končí 31. srpna.

V prvních několika dnech září lze obvykle ještě dokončit některé povinnosti (zkouškové období letního semestru obvykle končí kolem 5. září).

Akademický rok se dělí na dva semestry, dvě zkoušková období a letní prázdniny. Poslední týden výukového období každého semestru je tzv. zápočtový týden – obvykle se v tuto dobu ve cvičeních udělují zápočty, ale přednášky probíhají též.

Přesná data pro jednotlivá období stanoví tzv. akademický kalendář daného akademického roku (Opatření děkana o organizaci akademického roku XXXX/YYYY); akademický kalendář také stanoví termíny elektronického zápisu do jednotlivých semestrů a rámcové termíny pro potvrzení zápisu a pro kontrolu studia v daném akademickém roce; přesný rozpis pro jednotlivé studenty je pak zveřejněn s předstihem na webových stránkách PŘF JU a je potřeba jej dodržet. Je možné domluvit si na studijním oddělení potvrzení zápisu a kontrolu studia v dřívějším termínu. V případě, že se student nedostaví k potvrzení zápisu a ke kontrole studia ve stanoveném termínu (a neměl domluven dřívější termín), podává žádost o náhradní termín studijnímu proděkanovi, pozor ale, žádost je zpoplatněna částkou 200 Kč).

Studijní a zkušební řád Jihočeské univerzity (SZŘ JU):

Jedná se o základní předpis univerzity, který upravuje vzájemné vztahy školy a jejího studenta, práva a povinnosti obou a jejich konání.

SZŘ JU naleznete na:

https://www.jcu.cz/o-univerzite/dokumenty/internal_doc/studijni-a-zkusebni-rad-ju-v-ceskych-budejovicich

Každá fakulta může mít svůj vlastní SZŘ, který pak obsahuje další detaily. PŘF JU má další detaily nikoli ve fakultním SZŘ, ale v Opatřeních děkana a proděkanů. Základním opatřením, které upravuje studium, je **Opatření děkana D 48 o organizaci studia na PŘF JU**, které naleznete na:

<https://www.prf.jcu.cz/dokumenty/opatreni-dekana/opatreni-dekana-tykajici-se-studentu/d48.html>

IS STAG (STAG):

Informační systém studijní agendy, elektronická databáze k evidenci všech údajů souvisejících s výukou, tj. o studentech a jejich výsledcích studia, výuce, rozvrhu, náplni předmětů, ...

Zkouška, zápočet:

Přečtěte si detaily v SZŘ JU a Opatření děkana D 48.

Podmínky pro úspěšné ukončení předmětu, tj. získání zkoušky/zápočtu, jsou uvedeny v detailu předmětu ve STAGu v kolonce „Požadavky“. Uvedené přednášející/cvičící zpravidla zopakují na začátku semestru (nejlépe na první přednášce, v prvním cvičení).

Pokud Vám není některý z požadavků jasný, zdvořile požádejte o upřesnění.

Na zkoušky se studenti přihlašují přes STAG, vyučující tam vyplní výsledky.

Podrobnosti naleznete v Opatření děkana D 89 (O evidenci výsledků studia), které naleznete na

<https://www.prf.jcu.cz/dokumenty/opatreni-dekana/opatreni-dekana-tykajici-se-studentu/d89.html>

Student má na zkoušku tři pokusy: řádný, první opravný a druhý opravný. Žádné další možnosti neexistují.

Pozor: Nedostavení se ke zkoušce bez omluvy znamená nevyhovět (tj. ztrátu termínu).

Zápočet, tedy uznání absolvování předmětu (nebo jeho části – např. cvičení k přednášce), získá student na základě vykázaných pracovních výsledků (např. vypracování protokolů) či testu ověřujícího získané dovednosti. Při nezískání zápočtu jsou také dvě možnosti opravy.

Nezískání zápočtu má stejné důsledky jako nesložení zkoušky – je to neabsolvování předmětu. Zkoušející je povinen zaznamenat výsledek zkoušky či zápočtu do tří dnů od jejich konání do IS STAG. Student má dalších sedm dní na kontrolu záznamu. Pokud se zaznamenaným hodnocením student nesouhlasí, postupuje dle výše citovaného opatření D 89.

Předměty povinné, povinně volitelné, volitelné:

Povinný předmět musí student absolvovat, aby mohl úspěšně ukončit studium svého oboru / programu.

Předměty povinně volitelné si student vybírá z širší nabídky, je stanoven buď počet předmětů, které je nutno z nabídky vybrat, případně minimální počet kreditů, který je nutno získat.

Výstupní minimum:

Soubor povinností, které jsou nutné k absolvování oboru (povinné předměty, nutný počet povinně volitelných předmětů, celkový počet kreditů).

Splnění výstupního minima se kontroluje před státní závěrečnou zkouškou.

Dojde-li u studijního oboru / programu ke změně výstupního minima, má student právo vybrat si, zda bude postupovat podle nového výstup. minima či podle toho, které platilo v akademickém roce, kdy do studijního oboru vstoupil (zapsal se); není možné kombinovat obě možnosti.

POZOR: Ve STAGu se se změnou výstupního minima objevují jen nová pravidla, pokud tedy student studuje podle svého původního studijního plánu, objevují se mu některé povinnosti ve STAGu jako nesplněné; studijní referentka ale při kontrole studia před státní závěrečnou zkouškou zkontroluje ručně, zda student splnil to, co mu ukládal jeho původní studijní plán.

Kredity:

Absolvování předmětu vyžaduje od studenta určité množství práce, tento pracovní vklad (počet hodin výuky + množství samostatné práce) je zohledněn v počtu kreditů za předmět.

Hodnocení výuky:

Aby přednášející i vedení fakulty měli zpětnou vazbu od studentů, koná se po každém zkouškovém období Studentské hodnocení výuky/přednášek, které je sice povinné avšak anonymizované. Studenti se tak mohou vyjádřit ke kvalitě toho kterého předmětu bez rizika jakéhokoli postihu. Pro přednášející je hodnocení cennou zpětnou vazbou, podle níž vylepšují svou výuku. Hodnocení zároveň sleduje i vedení fakulty a v případě problémů může zjednat nápravu. Hodnocení je v rámci fakulty volně dostupné, a proto slouží studentům jako reference při zvažování zápisu volitelných předmětů.

Přerušeni studia (důležité kvůli souvislosti se zdravotním pojištěním):

Uchazeč o studium na VŠ se stává studentem VŠ dnem zápisu do studia, resp. přesněji 1.9. daného akademického roku, kdy studium začíná. Přestává být studentem dnem poslední části státní zkoušky. Také ale dnem, kdy sám fakultě písemně oznámí, že studia zanechává, případně dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí děkana, jímž studentovi z nějakého zákonem stanoveného důvodu studium ukončil.

Student může přerušit studium – přerušeni je možné před začátkem kteréhokoli semestru s výjimkou prvního semestru bez udání důvodu, pokud má student úspěšně splněný předchozí semestr, rok¹. Po dobu přerušeni studia není dotyčná osoba studentem, studentem se stává až po opětovném zápisu do studia.

Přerušeni studia je možné na celé semestry, doba přerušeni je maximálně (v součtu) dva roky. Souvislost se zdravotním pojištěním:

Každý student až do dosažení věku 26 let je pojištěn za státní peníze u Všeobecné zdravotní pojišťovny (případně jiné, pokud již u takové pojištěn byl). Tohle platí tehdy a jen tehdy, když je dotyčný studentem. Přestává platit při ukončení studia nebo při jeho přerušeni. V takovém případě **musí student sám své zdravotní pojišťovně do osmi dnů ohlásit, že přestal být studentem a že si bude platit zdravotní pojištění sám**, případně že pojištění za něj bude platit zaměstnavatel, pokud nastupuje do zaměstnání.

Jakmile by neplatil nikdo, je nepojištěný člověk za prvé vystaven riziku, že ho nikdo nebude chtít léčit kromě urgentních případů, kdy mu ale pojišťovna naúčtuje všechny náklady léčení,

¹ Výjimečně (třeba při nemoci či úrazu s následky) může děkan povolit i přerušeni studia v průběhu semestru.

a za druhé mu zdravotní pojišťovna začne účtovat stále rostoucí penále za nepojištění, což záhy mohou být desetitisíce Kč. Takže na zdravotní pojištění dbejte!

Máte-li jinou zdravotní pojišťovnu než VZP, ověřte si hned na začátku studia (tak po dvou měsících), zda tam pojištění chodí, pokud je problém, kontaktujte studijní oddělení, referentky požádají o nápravu na rektorátu.

Pokud v rámci studia pojedete studovat do zahraničí, vypejte se u své zdravotní pojišťovny na okolnosti Vašeho zdravotního pojištění během té doby (jiná pravidla v EU, jiná v jiných zemích).

Doba studia a poplatky za studium

Každý studijní program má stanovenou dobu, za kterou má student splnit všechny povinnosti nutné k úspěšnému absolvování programu. Program bakalářského typu trvá obvykle tři roky (tak je tomu u všech současných studijních programů PŘF JU).

Tomu odpovídá i počet kreditů, které je nutno získat, 180 kreditů pro tříleté obory (šedesátinásobek standardní doby studia).

Po standardní dobu a ještě jeden další rok lze studovat zdarma.

Nestihne-li student v tomto čase úspěšně ukončit studium, začíná platit poplatek za studium. Poplatek stanovuje každý rok opatření rektora, poplatek se vyměřuje **za každé započaté šestiměsíční období ode dne, kdy vypršel počet dní na studium zdarma.**

Do povolené doby studia zdarma se počítá každé neúspěšné studium v minulosti po roce 2001 evidované po jednotlivých dnech v celostátní matrice VŠ studentů.

Student neplatí nic, studuje-li dva či více oborů souběžně.

Stipendium:

Stipendium ubytovací – má nárok každý student, který má trvalé bydliště v jiném okrese, než ve kterém se nachází škola, na níž studuje.

Stipendium sociální – nároky na získání stanovují příslušné zákony.

Stipendium prospěchové a stipendium za vynikající studijní výsledky a publikační činnost

Opatření děkana D 79 - <http://www.prf.jcu.cz/dokumenty/opatreni-dekana.html>).

Písemná podání od studenta k fakultě (žádosti):

Píšete-li žádost, musí tato obsahovat následující údaje:

- jméno, příjmení a adresu (včetně e-mailu a telefonu) žadatele (tj. Vás), číslo studenta, trvalá adresa, obor, rok studia) – do záhlaví žádosti
- údaje adresáta (tituly, jméno a příjmení, funkce) – obvykle žádáte studijního proděkana, u některých žádostí děkana (poradte se na studijním oddělení),
- vlastní text – stručně, ale s uvedením všech podstatných důvodů; dbejte na správný oslovení („Vážený pane děkane“, „Vážený pane proděkane“ – když používáme titul funkce, nepoužíváme akademické tituly ani jméno)
- přílohy - pokud připojujete přílohy (lékařské potvrzení, doklady od jiných institucí), nezapomeňte je na konci vyjmenovat.
- datum
- podpis (vlastnoruční pouze v případě, že podáváte žádost na papíře; kvalifikovaným certifikátem v případě, že žádost posíláte e-mailem).

Je třeba dbát na dodržení termínů pro různá podání – někdy jsou předem dány a promeškání pak znamená ztrátu nároku (pro omluvu platí pětidenní lhůta – např. pro nedostavení se ke kontrole studia, ke zkoušce z důvodu nemoci).

Žádosti se podávají prostřednictvím STAGu (Moje studium -> Studentské žádosti). Papírové žádosti se podávají na studijní oddělení pouze v případě, že je není možné podat přes STAG.

Akademická obec:

Podle zákona o vysokých školách má akademická obec mimořádné postavení s řadou práv a tvoří ji studenti a akademičtí pracovníci školy.

Obě tyto skupiny mají aktivní i pasivní volební právo při volbě do tzv. akademických senátů (fakulty a univerzity).

Pojem „**světová akademická obec**“ : nedefinovaná množina, spíše společenství vzdělaných jednotlivců, kteří za své životní poslání považují práci na rozhojňování lidských znalostí a jejich uchování a předávání dalším lidem. Nekradou, nepodvádějí, neopisují (prameny převzatých informací řádně citují a oceňují). Navzájem spolu komunikují a podporují se. Organizují se podle oborů svých zájmů na mezinárodní úrovni na základě demokratických principů.

Při imatrikulaci budete skládat imatrikulační slib PŘF JU, který zní:

**Já, student Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity,
slibuji,
že se budu řídit zákony a pravidly univerzity
i mravními zásadami světové akademické obce,
jejímž členem se dnes stávám.**

Co v tomto slibu slibujete – co se rozumí pod „mravními zásadami světové akademické obce“:

Zásady světové akademické obce – akademická integrita:

Jedná se o morální kodex etického chování členů akademické obce (tedy komunity studentů a učitelů/výzkumníků ve vysokém školství).

Zahrnuje hodnoty jako

- vyvarování se podvodu či plagiátorství,
- udržování akademických standardů (tedy obsahu učiva a úrovně jeho osvojení, které studenti musí dosáhnout, aby prospěli),
- čestnost, důslednost a přesnost jak v bádání tak při publikování výsledků ať už ve formě vědeckých článků, knih či kvalifikačních prací (bakalářských, diplomových, doktorských).

Imatrikulace:

Slavnostní přijetí studenta do akademické obce fakulty (vysoké školy).

Koná se za účasti rektora (případně některého z prorektorů), děkana a několika zástupců učitelů fakulty.

Na PŘF JU řídí imatrikulační obřad předseda Akademického senátu PŘF JU.

Akademický senát:

Akademický senát fakulty (univerzity) je samosprávný zastupitelský orgán.

Akademický senát fakulty (stejně jako akademický senát univerzity) má komoru studentů a komoru učitelů.

Akademický senát PŘF JU má 11 členů, z toho 5 členů tvoří studentskou komoru a 6 členů komoru učitelů.

Akademický senát schvaluje například rozpočet, schvaluje vnitřní normy (např. SZŘ). Mimo jiné ale například vedení fakulty/univerzity tlumočí potřeby a přání studentů a podle možností tlačí na jejich plnění.

Akademičtí funkcionáři:

Rektor/rektorka – stojí v čele univerzity

Děkan/děkanka – stojí v čele fakulty

Rektor jmenuje prorektory – ti jsou zodpovědní za jednotlivé okruhy činností (studium, věda, zahraničí ...).

Na fakultní úrovni analogicky děkan / děkanka jmenuje proděkany (pro studium, pro vědu, pro rozvoj,...).